

ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ 2000-2001 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ ԲԱՑՄԱՆ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆԸ

Աշունը հողին է վերադարձնում այն փերեները, որոնք ամառը փոխ էր վերցրել հողից: Ասել է, թե ամեն ինչ փոփոխվում է ժամանակի մեջ. բայց ոչինչ չի կորչում, այլ մի ինչ-որ շրջապտույտով վերադառնում է այնպիսի, որպեսզի սկսել էր: Շրջաններ, շրջաններ... սակայն անընդհատ ձգվող ու վեր բարձրացող, ինչպես մի պարույր: Այսպես է լինում զարգացումը ժամանակի մեջ:

Ինչպես բոլոր սեպտեմբերները ճեմարանական կյանքում սկիզբ են դնում նոր փարեշրջանի, զարգացման մի նոր օղակի, այս սեպտեմբերն էլ եկավ ու իր աշխատանքին շնչով կրկին բացեց Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի դռները՝ ներս հրավիրելով բոլոր նրանց, ովքեր ծառավ ունեն ուսման ու կրթության. և ոչ միայն մրավոր:

Սեպտեմբերի 23-ն էր, երբ Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի հանդիսությունների դահլիճում, բարձրից հայող երախտաշատ Կոմիտասի հանդարտ հայացքի ներքո, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ, հերթական անգամ հնչեց Տերունական աղոթքը՝ սկիզբ դնելով նոր ուսումնական փարեշրջանի բացման հանդիսությանը: Ներկա էին բարձրաստիճան հոգևոր հայրեր, Մայր Աթոռի միաբաններ, ուսուցիչներ, ճեմարանական սաների ծնողներ և հյուրեր:

Տիրավանդ աղոթքից հետո ճեմարանի սաներից կազմված երգչախումբը, պրն Ռ. Շաբբաթյանի ղեկավարությամբ, կատարեց Հայաստանի Հանրապետության ու Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի հիմները, որից հետո ճեմարանի փոխպետուջ Տ. Վաչե քին. Հայրապետյանն ընթերցեց Մարկոսի Ավետարանի՝ այդ օրվա իմաստը խորհրդանշող Դ 1-6 հատվածը, ուր պատմվում է «Մերմնացանի առակը»: Այնուհետև երգչախումբը ներկաների ունկնդրությանը հանձնեց «Աշակերտք Քրիստոսի» շարականը:

Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի րեսչի պաշտոնին կոչված Տ. Եղիշե ավագ քին. Սարգսյանը բացման իր խոսքում, դիմելով ներկաներին, ասաց.

«Աեհափառ Տեր,

Գերաշնորհ, Հոգեշնորհ Հայրեր, սիրելի դասախոսներ, ուսանողներ և ներկաներ.

Ինչպես սեպտեմբերին բացվում կամ վերաբացվում են բոլոր ուսումնական հասարակությունները, այսօր մենք էլ պաշտոնապես բաց ենք անում Գևորգյան Հոգևոր ճեմարանի դռները, որն իր գիրկն է առնում 130 ուսանող: Անցյալ փարի մեր ուսա-

նողների թիվը 83 էր: Ինը սաներ մեզ մոտ ուսումը շարունակելու եկան Վազգենյան դպրանոցից: Այս փարի Հոգևոր Ճեմարան են դիմել 72 դիմորդներ, որոնցից 38-ը, հաջող քննություններ հանձնելով, ընդունվել են մեր այս հասարակություն, և այս փարի, ճեմարանի պատմության մեջ առաջին անգամը լինելով, մենք երկու Ա լսարան ունեցանք: Ուրախ եմ հայտարարելու, որ այս փարի Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանն իր ընթացքը սկսում է բավականին լավ պայմաններում: Ձերդ Սրբությունը, դեռ Արարապյան Հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխառնորդության փարիներին, ցանկություն հայտնեց, որ մեր հոգևոր երեք ուսումնական հասարակությունները մեկ ծրագրով առաջնորդվեն: Այդ մտադրացումն իրականացավ այս փարի, երբ Դուք Ձեր բազմազգալ առօրյայից ժամանակ գտաք գլխավորելու մանկավարժական-ուսումնական խորհուրդը, և ուսումնական ծրագիրը խմբագրվելուց հետո հաստատվեց: Եվ այսօր մեր երեք հոգևոր դպրանոցներն առաջնորդվում են հենց այդ միասնական ծրագրով:

Հայարդ եմ հայտարարելու նաև, որ Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանն այս փարի Վեհափառ Հայրապետից նվեր ստացավ հոյակապ մի ննջարանային համալիր՝ իր շուրջ 40 առանձնասենյակներով, որոնք օժտված են ժամանակակից բոլոր հարմարություններով, և մեր ուսանողները պիտի ապրեն 3 կամ 4 փնդանոց սենյակներում: Կարծում եմ, որ Ձեր հայրական այս ողջ ուշադրության հանդեպ մեր ուսանողությունը պիտի պարասխանի բարձր ուսումնառությամբ, նկարագրով, ապագայի փնդելով, հայրենասիրությամբ ու եկեղեցասիրությամբ:

Վեհափառ Տեր. 2000-2001 ուսումնական փարեշրջանն այսօրվանից մեզ համար սկսում է իր իննամյա ճանապարհը, և հայցում ենք Ձերդ Սրբության օրհնությունը, որպեսզի այն լինի հարթ, անսայթաք, իսկ ամավերջին, երբ փնդնության հաշիվը փալտ լինենք, հպարտորեն կանգնենք Ձեր առջև ու ասենք. «Ձերդ Սրբություն, մեր ուսանողները ոչ միայն մեկ փարով մեծացան, այլև ձեռք բերեցին գիտելիքների մեծ պաշար, եկեղեցասիրություն, իսկ ամենակարևորը՝ ամրացան հավատքի մեջ»:

Թույլ փվեք խոսքիս ավարտին մեր բոլորի անունից աղոթք առաքել առ Բարձրյալն Աստված՝ ձայնակցելով մեր ժողովրդի աղոթքին, որն իր հոգու խորքից է բխել:

Ամեն հայի սրտից բխած,
Լսիր այս ձայն, ո՛վ Աստված,
Երկար կյանք փուր Հայրապետին,
Երկար օրեր Հայոց Հոր:
Տեր, անսասան պահիր Դու միշտ
Քո իսկ հիմնած Մայր Աթոռ»:

Արժանապարհվ քահանա Հոր խոսքից հետո Ե լսարանի սան Դավիթ Մարգարյանը մի հարված արտասանեց հայ խոսքի վարպետ Պարոյր Սևակի անգուգական

«Անլուելի զանգակապուրն» պոեմից, որն ունկնդիրներին տեղավորեց 19-րդ դարի վերջի փոշոտ ու արևոտ բին Վաղարշապատ, ուր ճեմարանի առջև փարագների ու բարբառների բազմազանություն էր, իսկ այդ ամենի մեջ՝ շփոթված ու առանձնացած մի պատրանի, որը փարիներ անց պիտի դառնար ազգային ոգու ելևէջները հնչեցնող զգայուն լարը: Այս հույզերը փոխվեցին հայրենասիրության և հայրենիքի լուսավոր ապագան փենսելու, ձգտելու պայծառ երագների, երբ ճեմարանի սաների կապարամամբ հնչեց Հովի. Թումանյանի խոսքերով գրված Ալ. Հարությունյանի «Հայրենիքիս հետ» երգը: Ճեմարանական սաների այս համառոր համերգային ծրագրի ավարտից հետո Վեհափառ Հայրապետը րվեց իր օրհնության խոսքը.

«Միրելի տեսուչ հայր, Գերաշնորհ, հոգեշնորհ հայրեր, սիրելի դասախոսներ, սաներ և ներկաներ.

Այս պահին բոլորիս հոգին լցված է ուրախությամբ և ցնծությամբ: Սկսվում է նոր ուսումնական տարին, և նոր երագներ, նոր հույսեր, նոր մտածումներ են ձևավորվում յուրաքանչյուրիս հոգում ու մարմնում, որոնք առաջիկա այս տարվա ընթացքին պիտի իրականություն դառնան, պիտի կյանք առնեն և իրենց արդյունքներով քերկրանք, ուրախություն պարզենեն յուրաքանչյուրիս: Այս հավաքով ու վարսահությամբ է յուրաքանչյուրս մտաք գործում ուսումնական տարվա շեմից ներս: Ինչպես գիտեք, արդեն արձակուրդային շրջանից սկսած, տեսչի պաշտոնին կոչվեց Տ. Եղիշե ավագ քին. Մարգարյանը, որն իր կազմը համալրեց նոր օգնականներով՝ հանձին Տ. Վաչե քին. հայրապետյանի և Մուշեղ սարկավագի: Փոփոխություններ կատարվեցին նաև դասախոսական կազմում. հրավիրվեցին նոր մանկավարժներ, կազմվեց նաև ուսումնական խորհուրդ և մշակվեց կրթական ընդհանուր մեկ ծրագիր: Այս ամենը մեզ վարսահություն է ներշնչում, որ այս տարին պիտի լինի արդյունավետ գործունեության տարի:

Դուսնված հոգևոր սպասավորների գալիք նոր սերնդի առջև՝ չենք կարող ջանդարդառնալ Եկեղեցու կարիքներին, կյանքի նոր պայմաններին և այն մարտահրավերներին, որ այսօր ներկայանում են Եկեղեցուն և մեզ՝ հոգևորականներին: Ժամանակները փոխված են, եկեղեցականի մասին խորհրդային շրջանի հասկացողությունը, ընկալումն ու պարկերացումը ամբողջապես ի չիք են դարձել, հասարակության համար այլևս փակ ու խորհրդավոր ոչինչ գոյություն չունի: Եկեղեցին մարջնի է, եկեղեցականի գործունեությունը՝ տեսանելի յուրաքանչյուրին, որովհետև եկեղեցականն այլևս ապրում ու գործում է իր հավատացյալի հետ, և եկեղեցականին ու հավատացյալին բաժանող սահմաններ, արգելքներ ու վարագույրներ չկան: Այս պայմաններում, քնականաբար, հայ հավատացյալն ակնկալում է իր առջև տեսնել եկեղեցականի այն կերպարը, որ կերպվել ու ձևավորվել է դարերի մեջ և տեղ գրել հայ հավատացյալի պարկերացումներում: Այլևս

հայ հավաքագյալը եկեղեցականին չի կարող հարգանք մատուցել առանց այն բանի համար, որ նրա ուսերին սքենն է, որ նա պարզապես կրողն է այն արժեքների, որ դարեր շարունակ մեր նախնիք, մեր հայրերն իրենց հավարքով, նվիրումով ու արյուն-քրոհներով են կերպել, այլ ուզում է փեսանել ու հարգանք մատուցել արժանավորին, որը գիրի արժեքն էլ իր կոչումը: Այդ սպասումները, հոգևոր ու մտավոր առումով, մեր կյանքի, գործելակերպի և հավաքի դրսևորումների վերափոխումն են պահանջում: Վարսահեմ, որ այս զաղափարներով, համոզումներով ու փեսիքով պիրի առաջնորդվենք առաջիկա ուսումնական տարում, որպեսզի կարողանանք մեր ժողովրդի սպասումներին արժանի սերունդ հասցնել:

Անշուշտ մեզ համար էականն ու կարևորը, մեր կյանքի առանցքը աղոթքն է, որը ձևավորում է մեր հավաքը, իմաստավորում ձեռք բերված գիրելիքները: Եթե մենք աղոթքով սևված, աղոթքով պարտրված հավաք ու հավաքի գործեր չունենք, անիմաստ են դառնալու, առ ոչինչ են նկատվելու ուսուցիչներից սրացած կամ աշխատանքով ձեռք բերած մտավոր այն արդյունքները, որոնք ամբարնելու ենք այս հասարակությանից ներս: Մեր սպասումն ու մաղթանքն է, որ կյանքը Հոգևոր Ընմարանում խառնուհիված լինի աղոթքի վրա, որպեսզի հավաքը դառնա մեր էության շաղախը, որպեսզի Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանի սան լինելու գիրակցությունը կարողանա դրսևորվել մեր պահվածքում, մեր կյանքում ու գործերում:

Յանկանում եմ շնորհավորել ու շնորհակալություն հայտնել փեսությունը՝ այս շրջանի նախապարտավորական աշխատանքների համար, ինչպես նաև մեր մանկավարժներին, որոնք անվերապահ սիրով ու նախաձախնորությամբ ամառային այս շրջանում աշխատեցին փեսության հետ Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանում աշխատանքի ընթացք ծրագրավորելու և ընդունելության քննություններին իրենց մասնակցությունը բերելու համար: Իմ գնահատանքն ու շնորհակալությունը նաև մեր Հոգևոր Հայրերին, որ հանձն առան իրենց ժամանակը տրամադրելու և Գևորգյան Հոգևոր Ընմարանում դասաժամեր տրամադրելու համար:

Յանկանում եմ գնահատանքս ուղղել նաև մեր սաների ծնողաց, որ կրթության ու դաստիարակության մի որոշակի բաժին ունեն և նախաձախնորք են, որ իրենց զավակաց փեսեն ուսյալ, հավաքավոր և մի այնպիսի անձնավորություն, որի արտաքին երևույթն արդեն փայլորություն է թողնում և խոսում այն մասին, որ այդ անձը ուրիշ կրթություն, դաստիարակություն և էություն ունի: Դա արդյունքն է այն գիրակցության ու ոգու, որով շաղախված է այս հասարակությունը և Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին: Իմ աղոթքն է առ Աստված, որ Տերը զորավիգ լինի բոլորիս՝ արձանագրելու ցանկալի արդյունքներ և արդարացնելու մեր հայրերի

իդեերն ու մեր ժողովրդի՝ արժանավոր հոգևորական տեսներու սպասումները: Այս առիթով ցանկանում եմ հարգանքի խոնարհումով հիշել և արժանին մատուցել երջանկահիշատակ Գարեգին Ա Վեհափառ Հայրապետին, որը հնարավոր դարձրեց կենցաղային նոր պայմաններ ունենալ Գևորգյան Հոգևոր Ծեմարանի սաների համար:

Թող Աստու աջը հովանի լինի մեզ և առաջնորդի ուսումնական կյանքի ճանապարհով՝ ապահովելով «Ընդ միոյ երեսուն, ընդ միոյ վաթսուն և ընդ միոյ հարեւր»:

Հավարդ հանդիսության երգչախմբի կադարմամբ և ներկաների ձայնակցությամբ հնչեց Տերունական աղոթքը:

Հրաժեշտին Վեհափառ Հայրապետը «Օրինեալ եղերութ»-ով բարի երթ մաղթեց նոր ուսումնական փարեշրջանին:

ԱՐՄԵՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Գևորգյան Հոգևոր Ծեմարանի

Զ լսարանի սան